

Hongria apuntala els fonaments de la catalanitat

Si el Barça és més que un club, Jaume I és més que un rei. El Govern d'Hongria ha tingut prou sensibilitat per entendre-ho i ha fet arribar 12.000 euros al monestir de Vallbona de les Monges, on reposen les restes de Violant d'Hongria, segona muller del Conqueridor. Amb aquests diners es restaurarà el sepulcre medieval de la reina.

El Govern hongarès ha finançat amb 12.000 euros la restauració de la tomba de la reina Violant d'Hongria, que es troba a l'església del monestir cistercenc de Vallbona de les Monges. El passat mes de juny, el cònsol general d'Hongria a Barcelona, András Gulyás, va fer lliurament del xec a la mare abadessa Anna Maria Camprubí (successora per renúncia de Frederica Roquet-Jalmar i Encesa). L'acte es va celebrar davant del sepulcre de la que va ser benefactora del convent i esposa de Jaume I el Conqueridor. A Vallbona de les Monges també hi ha la tomba de la filla del matrimoni, la infanta Sança d'Aragó, el sepulcre de la qual es troba ubicat davant del de la seva mare.

L'any passat es va commemorar el 750è aniversari de la mort d'aquesta monarca, que va ser enterrada a Vallbona de les Monges per voluntat expressa. Hongria sempre ha recordat la seva reina, originària de la primera casa reial del país, els Árpád. Va ser germana de santa Isabel d'Hongria i àvia de santa Isabel de Portugal. Aquests vincles històrics i afectius es van posar de manifest l'any 2000, quan Hongria va celebrar el seu mil·lenari i el primer acte oficial va consistir en una ofrena floral a Violant. Una delegació hongaresa encapçalada pel llavors cònsol general de Barcelona, Laszlo Major, va anar al convent per depositar flors a la tomba de la reina, en un homenatge al qual també van assistir el delegat del Departament de Cultura de la Generalitat a

Lleida, Francesc Vidal, i el president de la Diputació lleidatana, Josep Pont.

Recentment, la commemoració del 750è aniversari de la firma a Lleida de la carta de població de Castelló va tornar a posar d'actualitat la reina Violant, i el cònsol actual va expressar el seu desig de col·laborar en la restauració de la tomba. A través del Ministeri de Patrimoni Cultural Nacional i del consolat es va aprovar finalment una partida de 12.000 euros; prou, segons explicà András Gulyás, perquè el sepulcre medieval recuperi l'antiga esplendor.

Així mateix, el cònsol general de Barcelona va destacar la voluntat del seu país de "participar de la cultura catalana", demostrant una sensibilitat que pocs estats culturalment més propers tenen. Per aquest motiu, es va mostrar molt satisfet de poder contribuir a recuperar aquest patrimoni i el que representa tant per a l'antiga Corona d'Aragó com per al seu país.

La joia lleidatana de la Ruta del Cister. El convent de Vallbona de les Monges va ser fundat en el segle XII i forma part de la Ruta del Cister, juntament amb els monestirs de Poblet i Santes Creus. La importància del monestir fins i tot va fer que aquesta petita població de l'Urgell arribés a ser cort itinerant durant unes setmanes. Malgrat l'esplendor del seu passat, ha viscut hores baixes que han fet témer pel seu futur. Finalment, va arribar la injecció econòmica que necessitava Vallbona de les Monges per a la restauració del seu

ric patrimoni arquitectònic: 1,64 milions d'euros procedents de l'1% cultural del Ministeri de Foment del Govern estatal, que han de servir per a restaurar el claustre, de forma trapezoïdal. Ara bé, la restauració del claustre no és l'única reforma que cal dur-hi a terme. El cimbori es va construir sobre la nau central de l'església, sense disposar de fonaments sobre els quals es pogués assentar, per la qual cosa pressiona les parets de l'edifici. Aquesta circumstància s'ha convertit en el problema principal que han d'afrontar els restauradors, ja que a banda de tirar endavant les feines finançades per l'estat hongarès, cal recuperar tot l'edifici.

Castelló també recorda Violant.

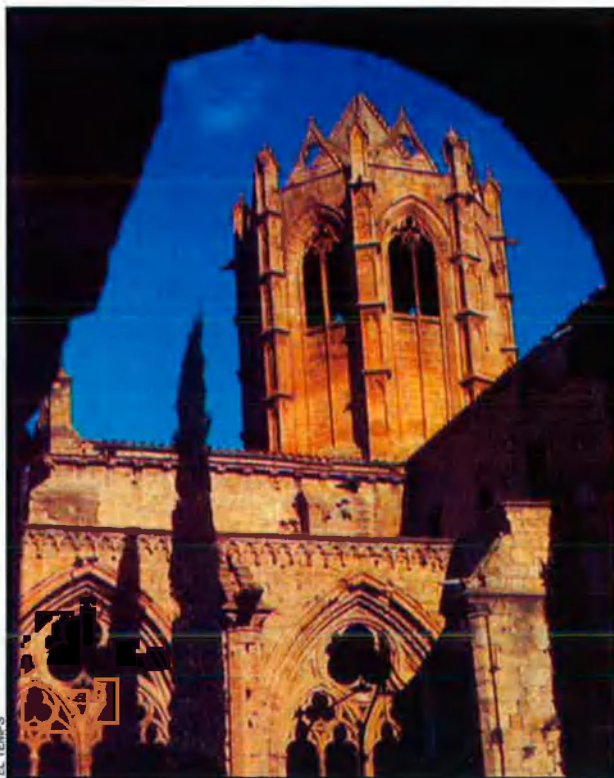
La notícia del finançament de la tomba de la reina Violant per part del Govern d'Hongria es va conèixer dos mesos abans que se celebrés una festa a la Seu Vella de Lleida per commemorar el 750è aniversari de la firma de Jaume I de la carta fundacional de la ciutat de Castelló de la Plana, que va tenir lloc al castell de la Suda. L'any 1251 el rei Jaume I el Conqueridor va firmar a Lleida la carta de població que permetia als habitants del castell de Castelló traslladar-se a la plana (per això el nom de la ciutat). Tot i l'autorització reial signada per Jaume I, el canvi d'ubicació no es va fer fins al tercer dissabte de Quaresma de l'any 1252, per la qual cosa, encara que Castelló ja ha celebrat l'efemèride, el final de la festa dels 750 anys s'ha reservat per a l'any 2002. La comissió organitzadora de l'aniversari de Castelló de la Plana va fer cap a Lleida el passat 7 de setembre, i va promoure un acte d'homenatge al rei Jaume I. Tal com va destacar en l'homenatge Carme Vidal, directora de l'Institut d'Estudis Ilerdencs (IEI), la celebració també va servir per recordar la història que ens agermana. El programa de la commemoració va alternar el protocol amb els actes més populars. Castelló de la Plana va deixar constància de la celebració amb el lliurament a Lleida d'una placa commemorativa de ceràmica, que s'instal·larà al castell de la Suda, un cop aquest monument estigui restaurat, amb la finalitat que la memòria d'a-

Jaume I i la reina Na Violant, en una de les festes de gegants i cabuts que abunden pels Països Catalans. A Hongria no han oblidat la que va ser segona muller del rei català.

L'aniversari de Castelló ha agermanat la capital de la Plana i Lleida

questa efemèride perduri en el temps. Per als lleidatans, de fet, va ser un toc d'atenció, ja que la ciutat ha donat l'esquena a l'antic palau reial. La història ha estat tortuosa amb les seves pedres i fins i tot ha patit dos explosions, però el fet és que no s'havia programat cap commemoració fins que des del País Valencià es va proposar la celebració d'aquest homenatge. Malgrat tot, al

L'església del monestir cistercenc de Vallbona de les Monges (esquerra) acull la tomba de Violant d'Hongria (dreta). L'estat de l'edifici demana una rehabilitació que ara sembla possible, gràcies a l'ajuda, en part, del govern hongarès.

final no es va poder celebrar allí, atès el mal estat del castell, per la qual cosa les autoritats locals van optar per traslladar els actes a la veïna Seu Vella, situada als peus de la Suda. Tota una metàfora de com han quedat de malmesos tots els símbols de la Corona d'Aragó. Deixant de banda aquests aspectes, la celebració va ser tan entranyable com reivindicativa i va servir per enfortir els llaços entre les comarques de Ponent i les del nord del País Valencià.

A més d'intercanviar exposicions, com la del lleidatà Pont i Gol, el pri-

mer bisbe de Castelló, s'han organitzat actes de promoció turística amb la participació de la Diputació de Lleida. D'aquesta manera, es va acostar recentment la gastronomia de les comarques catalanes a Castelló de la Plana. Un altre lligam és l'esquí. Es calcula que uns 10.000 castellanencs esquien cada any a les pistes del Pirineu lleidatà, encara que el turisme d'hivern valencià opta majoritàriament per les pistes del Pirineu d'Osca. A partir d'ara es promocionaran les estacions d'esquí catalanes a les terres de Castelló.

Per la seva banda, la costa del nord valencià pretén atreure el turisme de Lleida, que tradicionalment es decanta per la veïna Costa Daurada de Tarragona. En aquest sentit s'ha de destacar que l'Eix de l'Ebre ha escurçat distàncies entre Lleida i Castelló de la Plana passant per Flix i Tortosa. Raúl Pascual, responsable de Turisme de l'Ajuntament de Castelló, va subratllar que la seva ciutat mai no ha oblidat que els seus orígens són a Lleida: "A Castelló, la fundació es té molt present. Jaume I dona nom a una de les

SERVIM A DOMICILI A TOT ESPANYA
www.terraverda.com

Arquebisbe Mayoral, 20 - 46002 València
Tel. 963 522 851 - Fax 963 512 904

* Salut natural *

HERBES, TES I COMPLEMENTS

ALIMENTS DE CULTIU ECOLÒGIC

MEDICINA NATURAL

COSMÈTICA NATURAL

MACROBIÒTICA

FLORS DE BACH

ALIMENTACIÓ PER A
DIABÈTICS
I CELÍACS

principals avingudes, a la Universitat... Les escultures més importants que tenim es van aixecar a la seva memòria i a la de la reina Violant, de manera que per a nosaltres seria molt fàcil recuperar els llaços que ens uneixen amb Lleida.”

Més al nord, però, la història no es té tan present. Carme Vidal va lamentar que des de Catalunya “sembla que haguem oblidat els temps en què caminàvem tots junts”, en què no hi havia fronteres. Curiosament, en ple segle XXI ha hagut de ser un estat com Hongria el que s’hagi rascat la butxaca per dignificar la memòria d’un dels símbols de la catalanitat, la reina Violant. Cap institució semblava recordar que les seves despulles reposen en un magnífic sepulcre medieval de Vallbona de les Monges.

Un gest massa desaparebut. Si no ha tingut més ressò mediàtic el gest del Govern d’Hongria és perquè ni tan sols es va permetre fer fotografies de l’acte de lliurament del xec per por que es pertorbés la tranquil·litat de la vida monàstica. Va arribar el cònsol general d’Hongria, va lliurar a les monges els 3 milions de florints del seu país i se’n va tornar a Barcelona. Com si res. Poc abans, Gulyás havia declarat a la premsa que era una llàstima que els actes culturals passessin tan desaparebutos. “Per a nosaltres és una inversió important i, malauradament, només aconseguiríem ser portada dels diferents mitjans de comunicació si en lloc d’ajudar a restaurar la tomba la destruïssim amb un mall.” Exagerava, però no li faltava raó. La cultura no ven, però en aquest cas, i malgrat que les religioses han demostrat estar al dia i prou familiaritzades amb els mitjans de comunicació de massa, tampoc no s’ha deixat vendre.

De moment, els diners són a Vallbona, però les obres de millora del sepulcre no han començat. “Encara no tenim data per iniciar la restauració, però el projecte ja està encarregat”, ha assegurat una portaveu del monestir. Violant tornarà a regnar, encara que ja no tingui regne. Capricis de la història.

Anna Sàez

La universitat que t’obre al món

La universitat que t’emportes a casa via Internet

1r. cicle

- Turisme
- Ciències Empresarials
- Enginyeria Tècnica en Informàtica de Sistemes
- Enginyeria Tècnica en Informàtica de Gestió

1r. i 2n. cicle

- Filologia Catalana (també accés directe a 2n. cicle)
- Humanitats (també accés directe a 2n. cicle)
- Dret
- Psicologia

2n. cicle

- Comunicació Audiovisual
- Investigació i Tècniques de Mercat (*Màrqueting*)
- Ciències del Treball
- Administració i Direcció d’Empreses
- Ciències Polítiques i de l’Administració
- Psicopedagogia
- Documentació (*Gestió de la Informació*)
- Enginyeria en Informàtica

Sol·licitud d’accés:

del 14 de setembre fins al 26 d’octubre

Inici període lectiu: febrer de 2003

Altres estudis

- Curs d’accés a la UOC per a més grans de 25 anys
- Graduat Multimèdia a distància (titulació pròpia UOC-UPC)
- Formació de postgrau

Informa-te’n als centres de suport de la UOC

a Barcelona, Lleida, Manresa, Reus, Sabadell, Salt, Sant Feliu de Llobregat, Terrassa, Tortosa, Vic, Vilafranca del Penedès, Ciutadella, Manacor, València, Madrid, L’Alguer i Brussel·les, al tel. **902 141 141** i al nostre web **www.uoc.edu**

 UOC

Universitat Oberta
de Catalunya

www.uoc.edu

Premi CIDE 2001 d’Excel·lència
a la millor universitat oberta
i a distància del món